

Datum
2019-06-28
Adress
205 80 Malmö
Diarienummer
ASN-2018-22103

Yttrande

Till
Revisorskollegiet

Åtgärder med anledning av revisionsgranskning hemlöshet SR-2018-121

Arbetsmarknads- och socialnämnden föreslås besluta att lämna följande yttrande:

Sammanfattning

Arbetsmarknads- och socialnämnden redovisar i yttrandet vilka åtgärder som har vidtagits med anledning av revisorskollegiets granskning av hemlösheten samt vilka resultat åtgärderna har haft i verksamheten.

Yttrande

Revisorskollegiet har genomfört en granskning om Malmö stads arbete mot hemlöshet. Arbetsmarknads- och socialnämnden har yttrat sig över granskningen 190222. Revisorskollegiet har begärt att arbetsmarknads- och socialnämnden senast 190902 redovisar vilka åtgärder som har vidtagits och vilken effekt dessa har haft i verksamheten.

Inledningsvis konstaterar nämnden att det gått kort tid sedan nämnden yttrade sig i ärendet och att många av åtgärderna inte ger resultat på kort sikt utan framför allt ska bidra till en hållbar lösning på sikt. Det är därför inte alltid möjligt att redovisa några resultat.

Nedan redogörs för revisorskollegiets rekommendationer som berör arbetsmarknads- och socialnämnden, vilka åtgärder som har vidtagits samt vilka resultat dessa har haft i verksamheten.

Kommunstyrelsen och nämnderna rekommenderas att säkerställa att barnrätts-, jämställdhets- och antidiskrimineringsperspektiven beaktas i utvärderingar och uppföljningar av hemlöshetsarbetet.

Arbetsmarknads- och socialnämnden har i den senaste rapporten *Kartläggning av hemlösheten och insatser för hemlösa 2018*¹ analyserat bostadens betydelse för barn och hur barnen påverkas

¹ [Kartläggning av hemlösheten och insatser för hemlösa 2018](#)

av hemlöshet. Det finns ett särskilt avsnitt om omfattningen av hemlöshet bland barnfamiljer. Där redovisas bland annat antal barn, antal barnfamiljer och hur barnfamiljernas storlek ökar risken för hemlöshet samt en redovisning av barnfamiljers sammanhängande tid i hemlöshet.

Vidare finns i rapporten en tydligare redovisning än tidigare år av hur hemlösheten drabbar kvinnor och män på olika sätt samt vilken betydelse som medborgarskap och födelseland kan ha när det gäller omfattning av hemlöshet.

Kommunstyrelsen och nämnderna rekommenderas att analysera behovet av åtgärder i syfte att förbättra hemlöshetsarbetet.

Arbetsmarknads- och socialnämnden gör fortlöpande analyser över vilka åtgärder som behöver vidtas. Analyserna är ett viktigt underlag för beslut om förbättringar inom nämndens område.

Intern kontroll genomförs inom delar av arbetet med hemlöshet, vilken är underlag för åtgärder. I samband med delårsrapport för januari-augusti 2019 görs analyser av hur nämnden når uppsatta mål, bland annat inom hemlöshetsområdet. Delårsrapporten kommer att behandlas i arbetsmarknads- och socialnämnden 190924.

Arbetsmarknads- och socialnämnden har ett pågående utvecklingsarbete tillsammans med tekniska nämnden utifrån behov av åtgärder för att förbättra processen vad gäller användning och matchning av övertags- och genomgångslägenheter. Malmö Tech Team, som är en del av Malmö stad, har under våren 2019 analyserat processen och kommit med flera förbättringsförslag. Arbetet ska slutföras under år 2019.

Hemlöshetskartläggningen och övrig verksamhetsstatistik har visat på behov av åtgärder när det gäller att öka tillgången på bostäder för stora barnfamiljer. Arbetsmarknads- och socialnämnden kommer utifrån denna analys att tillsammans med tekniska nämnden ta fram en plan under året med åtgärder inom detta område.

Utifrån tolkning av nuvarande rättspraxis om rätten till bistånd till boende enligt socialtjänstlagen har nämndens förvaltning konstaterat att strukturellt hemlösa hushåll inte har rätt till bistånd till bostad, utan endast bistånd för att förhindra en akut nödsituation. Ett arbete har inletts tillsammans med tekniska nämnden för att analysera hur tillgängliga lägenhetsresurser i ökad utsträckning ska kunna användas till hushåll med speciella svårigheter att själva skaffa sig en bostad (socialt hemlösa).

Arbetsmarknads- och socialnämnden har i slutet av år 2018 bildat en analysgrupp för boende med uppdraget att ta ett samlat grepp över de boenden som drivs av nämnden utifrån nyttjandegrad och hemlösa hushålls behov. Gruppen kommer att föreslå omställningar och anpassningar av boenden samt utifrån analys av behoven på kort och lång sikt planera för hur de bostäder och lokaler som levereras utifrån beställningar på bästa sätt ska användas. Andra uppdrag är att kartlägga vilka boenden som köps av externa aktörer och vilka av dessa som skulle kunna drivas bättre och till lägre kostnad i kommunal regi. Arbetet är pågående.

Arbetsmarknads- och socialnämnden har medverkat i att ta fram förslag till ett program för att motverka hemlöshet. Programmet innehåller principer och målsättningar samt en handlingsplan för hur kommunens arbete ska minska och motverka hemlöshet vilket bygger på en analys av hemlösheten och behovet av åtgärder. Programmet har varit ute på remiss till berörda nämnder under våren 2019 och arbetsmarknads- och socialnämnden har yttrat sig över programmet vid sitt sammanträde 190618.

Kommunstyrelsen, arbetsmarknads- och socialnämnden samt tekniska nämnden rekommenderas att säkerställa att beställningen, anskaffningen och leveransen av boendelösningar fungerar effektivt och ändamålsenligt.

Arbetsmarknads- och socialnämnden har inrättat en analysgrupp för boende. Gruppen analyserar bland annat behov av lägenheter och lokaler och ska kunna ge underlag till beställningar. Förbättringar av processen från beställning och leverans behöver genomföras gemensamt av tekniska nämnden, arbetsmarknads- och socialnämnden och stadsbyggnadsnämnden. Arbetet med förbättringar sker löpande. En utredning av Malmö stads lokalförsörjning är genomförd. Utredningen är inte offentliggjord och inga beslut är ännu fattade. Utredningen kan förväntas ha förslag som innebär förbättringar inom området.

Kommunstyrelsen, arbetsmarknads- och socialnämnden samt tekniska nämnden rekommenderas att säkerställa att matchningsprocessen fungerar effektivt och ändamålsenligt.

Sedan 2018 arbetar arbetsmarknads- och socialnämnden tillsammans med tekniska nämnden på ett nytt sätt med fördelning och matchning av lägenheter. Det nya arbetssättet har resulterat i att arbetet fungerar effektivt och att lägenheter på ett bättre sätt än tidigare fördelas utifrån behov. Mätningar som är gjorda visar att processen har förkortats.

Kommunstyrelsen och arbetsmarknads- och socialnämnden rekommenderas att säkerställa att den ekonomiska uppföljningen och rapporteringen av hemlöshetskostnaderna är tillräckligt tydlig och transparent.

Stadskontoret har i rapporten *Malmö stads kostnader för hemlöshet*² analyserat och följt upp utvecklingen av kostnader förorsakade av hemlöshet i staden. I arbetet med att ta fram rapporten har arbetsmarknads- och socialnämnden tillsammans med andra berörda nämnder involverats i att identifiera och bedöma vilka kostnader som har ett direkt eller indirekt samband med hemlöshet. Diskussion har förts mellan berörda nämnden om att liknade rapport borde tas fram oftare och att rapporten skulle kunna kopplas samman med arbetet med att ta fram prognoser över hemlöshetsutvecklingen. I prognosen över hemlöshetsutvecklingen skulle även en prognos över kostnadsutvecklingen kunna ingå.

² [Malmö stads kostnader för hemlöshet - Stadskontoret](#)

Arbetsmarknads- och socialnämnden har fortsatt arbetet med att förbättra uppföljning och prognos av hemlöshetskostnaderna bland annat i projektet Vårdfakturor. Projektet kommer att vara klart den 1 september 2019 och kommer då att implementeras inom verksamheten.

Arbetsmarknads- och socialnämnden har påbörjat ett arbete att utveckla processen kring uppföljning och prognos av hemlöshetskostnaderna. Det handlar om att säkerställa att den ekonomiska sammanställningen av hemlöshetskostnaderna är tillförlitlig och detta görs bland annat i ekonomisystemet Ekot. Betalning och kostnader kopplas bättre till verksamhetsstatistiken. Arbetet ska vara slutfört under år 2019.

Under år 2019 kommer arbetet med konsekvensbeskrivningar i rapporterna till nämnden att utvecklas.

Arbetsmarknads- och socialnämnden har ändrat de så kallade resurstyperna för olika boendetyper vilket förbättrat möjligheten att analysera och rapportera kostnaderna för hemlösheten.

Stadskontoret har utvecklat en ny mall för rapportering av hemlöshetskostnader vilken ger bättre analyser och uppföljning av ekonomin.

Arbetsmarknads- och socialnämnden rekommenderas att vidta åtgärder för att förbättra måluppfyllelsen inom målområde fem – En jämlik stad.

Arbetsmarknads- och socialnämndens mål inom målområde fem som berör hemlösheten är att nämnden ska verka för att hemlösa Malmöbor har tillgång till en bostad och säkerställa en trygg boendemiljö för barnen. Nämnden har ett antal åtaganden kopplade till målet. Antal kvinnor, män och barn som är hemlösa av sociala och strukturella orsaker används som målandikator för ovanstående nämndsmål och mäts i den årliga hemlöshetskartläggningen. Den senaste hemlöshetskartläggningen från oktober 2018 visar att antalet kvinnor, män och barn som var hemlösa av sociala eller strukturella orsaker har ökat jämfört med föregående år. Nämnden gör månatliga mätningar av antal hushåll som bor i akuta/tillfälliga boenden. Mätningarna visar att allt färre hushåll har behov av denna typ av bistånd. I oktober 2018 befann sig i genomsnitt varje dygn 1207 hushåll i akut/tillfälligt boende, varav 492 barnfamiljer och 715 hushåll utan barn. I maj 2019 befann sig 998 hushåll i samma situation, varav 336 barnfamiljer och 662 hushåll utan barn.

Minskningen av antal hushåll i behov av akut/tillfälligt boende beror bland annat på den av arbetsmarknads- och socialnämnden beslutade hemlöshetssatsningen om 30 Mkr. Målet med satsningen har varit att minska hemlösheten och antalet dygn i akuta och tillfälliga boenden. Arbetet handlar bland annat om att införa nya metoder avseende matchning av tillgängliga boenderesurser och att förbättra utredning, uppföljning och stöd till hemlösa hushåll samt att förstärka det vräkningsförebyggande arbetet. Andra insatser som genomförts är uppstarten av bostadsrådgivningen samt inrättandet av bokiningscentralen, som bokar boenden till hushåll utan behov av stödinsatser.

Arbetsmarknads- och socialnämnden har ett flertal åtgärder som pågår för förbättrad måluppfyllelse under innevarande år. Förutom de som anges ovan handlar det bland annat om effektivare resursutnyttjande av nämndens genomgångsboenden, vägledning för bistånd till boende, upphandling av boende med och utan stöd, medverkan i projekt Mallbo för ökad tillgång till bostäder för hushåll med svag ekonomi.

Arbetsmarknads- och socialnämnden rekommenderas att vidta åtgärder som säkerställer att kärnprocessen för boende är rättssäker, effektiv samt fungerar ändamålsenligt.

Kärnprocessen uppdateras löpande. En vägledning har tagits fram som ger socialsekreterarna stöd i bedömning och beslut vad gäller ansökan om bistånd till boende och har bifogats kärnprocessen för boende. Vägledningen ska säkerställa att ärenden handläggs på ett likvärdigt och rättssäkert sätt.

Arbetsmarknads- och socialnämnden rekommenderas att säkerställa att akutboendena upphandlas.

Det pågår en upphandling som avser boende utan stödinsatser. Upphandlingen kommer att vara slutförd under år 2019. Arbetet med upphandling av boende med stödinsatser pågår och beräknas att vara slutförd år 2020.

Arbetsmarknads- och socialnämnden rekommenderas att säkerställa att de planerade åtgärderna genomförs.

Nämndens interna processer för att utveckla verksamheten säkerställer att planerade åtgärder genomförs. Det sker exempelvis genom nämndens budget, samverkan med andra nämnder samt intern kontroll.

Arbetsmarknads- och socialnämnden rekommenderas att följa upp och utvärdera de vidtagna åtgärdernas resultat.

Nämnden kommer att följa upp vidtagna åtgärder och rapportera åtgärderna och resultaten i enlighet med processer kopplade till planeringen. Detta görs närmast i delårsrapport för januari-augusti 2019.

Ordförande

.....
Sedat Arif
.....

Förvaltningsdirektör

Britt-Marie Pettersson

[Här anger du om det finns reservationer/särskilda yttranden]